

SZEGEDI NAPLÓ.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyi előfizetésre 14 frt — kr. Negyedévre 3 frt 50 kr.
Távolra 7 frt — kr. Egy hónapra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐI IRODA ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Dáni-ház 18. sz.
Bérmertetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyílttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Ötéves haditerv.

Szeged, okt. 28.

Az állami költségvetést bonczolgatja most a képviselőház pénzügyi bizottsága és a részletekben semmi sem jellemzi mélyebben a kormány irányát, mint a belügyminiszteri tárcza tételei. Ezekben jut kifejezésre élesen az az alantjáró kicsinyesség és szűkeblőség, mely a mai kormányzatnak legtöbb vonását képezi és itt tűnik ki az is, hogy a belügyminiszter léptenyomon kortes célokra használja föl azt a nagy hatalmat, mely a kezébe le van téve.

Egész sora a fölszólalásoknak bizonyítja ezt most is, mikor a belügyi tárcza költségei fölött tanácskozik a pénzügyi bizottság. Még a szabadelvű párt tagjai sem hallgathatnak el bizonyos dolgokat, melyek szembeszökőbbek és amelyek nem a kortes célokat szolgálják.

Hanem ami viszont a kortes érdekeket illeti, azokban még a többség egyenesen kormánypártibb a kormánynál. Hiába, közelednek az új választások és a tisztelt honatyák bölcsen tudják, milyen remek segítség nekik az az „okos“, előrelátó liszta-készítés, melyben a Szapáry gróf főispánjai, vicispánjai, szolgabírái, jegyzői és apró szentjei oly hatalmasan kitüntették magukat ezuttal.

Természetesen mindjárt védő pozitúrába helyezkedtek a pénzügyi bizottság szabadelvű párti alakjai, mihelyt Helfy Ignác és Pázmándy Dénes a választói lajstromok összeállításáról kezdtek beszélni, fölbíva a miniszter figyelmét az e körül elkövetett visszaélésekre. Olyan jámbor képet csináltak a befentes urak, mintha valami hihetetlen, képtelen vád hangzanék és mintha azok a választói névsorok mindenütt a legszebb, legbecsületesebb rendben volnának ország-szerte.

Milyen szép és nemes dolog is az, mikor a többek közt Darányi Ignác azt a puritán kijelentést teszi, hogy a választók összeírása körül előforduló visszaélések esetén a kuriának feladata a törvényt alkalmazni és hibának tartaná, ha a miniszter befolyást akarna gyakorolnia törvény által megállapított tényező eljárására.

Kétségkívül meglepő hatásra van számítva ez a kijelentés és az a föltevés, hogy hiszen a miniszter nem akar befolyást gyakorolni a választói névsorok összeállítására. Hogy is akarna erre befolyást gyakorolni a miniszterelnök belügyminiszter! Sohasem látott

még erről írást Helfy Ignác, mert hát meg kell adni, az e fajta utasítások vagy szóbeliek, vagy legalább bizalmasak és csak a véletlenség hozta még nyilvánosságra egy-két példányát azoknak az intim leiratoknak, melyeket ilyen ügyekben a főispánok kapnak és maguk is a legnagyobbavatossággal továbbítanak, nehogy avatatlan kezekbe jussanak a választási haditerv titkos okmányai.

Hanem azért a titkos okmány-örzés mellett is nyilvánvaló miképen készülnek nálunk a választói névsorok. Mi is megemlítettünk a sok közül egy pár példát a szegvári és tápéi kerületből, ahol épen úgy, mint az országnak valamennyi kerületében kétféle igazság szerint osztják a választói jogot, a szerint, amint kormánypártiakról, avagy ellenzékiekről van szó. Ehez szabják a cenzust és az adófizetés igazolását, ehez mérik a választók számarányait, szóval ez az irányadó annak mérlegelésénél, mennyi választót lehet egy-egy kerületben és illetőleg községben igazolni.

De isten ments, a miniszternek erre nincs semmi befolyása. És arra sincs, hogy a központi és igazoló választmányok politikai hitvallás szerint és nem adóalap, vagy adólevonás szerint becsülik a választó jogát és hogy a (még nem is államosított) közigazgatási hatóságok a törvényben rendelt támogatást is megvonják a polgároktól a végből, hogy elkobzott jogukat okmányyszerűleg reklamálhassák.

Ahol a független sajtó nyilvánossága és ellenőrzése hiányzik és ahol a kortes urak teljes biztonságban érzik magukat, ott általában még azt is nehéz, sőt lehetetlen megtudnia a polgárnak, vajjon föl van-e véve a lajstromba vagy nincs. Az meg szinte általános, hogy az ellenzékiek hozzá nem férnek a választói névsorokhoz, amint ezt szóba hozta Pázmándy Dénes, alkalmat adva a miniszterelnöknek egy furfangos kibuvó keresésére.

A megyék korlátolt munkaerejére hivatkozik Szapáry gróf és abban jelöli meg a választói névsor-kiadás megtagadásának okát, holott annak teljesítéséhez, amit a törvény rendel és a tisztesség parancsol, nem munkaerő kell, hanem elfogulatlan jóakarát és törvénytisztelet, ami tudvalevőleg sem időbe, sem pénzbe nem kerül. Hiszen nem azt kívánja Pázmándy és nem azt kívánja senki, hogy a megyei tisztviselők az ellenzék részére is leírják és sokszorosítsák a választói névsorokat, amint megteszik a hivatalos kortesek használatára.

Aztán a választási székhelyek rendezéséről és megváltoztatásáról sem akar hallani a miniszterelnök, mert az is beletartozik a kortes-hadviselésbe, hogy tovább is szükség legyen minél nagyobb mozgósításokra, melyeknek költségeit csak a rendelkezési alap győzi. Ha egyebütt nem is, itt gondosan alkalmazza a miniszterelnök azt a közgazdasági elvet, hogy a verseny előnyeit ki kell használni. A kormány nem fél a versenytől, sőt keresi azt. Ugy látszik, bőviben van a választási költségnek s e tekintetben nem maradt haszon nélkül való az ötéves országgyűlés. Öt év alatt mindenestre több Judás-pénzt lehet összekaparni, mint három év alatt.

Szabados János †

A város a szeretetének egész melegével ott áll a halottja: Szabados János h. polgármester ravatalánál. Érezhető volt bizonynyal, hogy a gyászra, mikor megkondukt reggel a halált tudató harang, megdobbant a város szíve.

Nagy, őszinte és meleg szeretet az, mely az egész városban nyilvánul, látni, hallani, érezni, hogy el van borulva, meg van rendülve a társadalom a nagy veszteség fölött.

Azt a tiszta, szeplőtelen életű kiváló embert, aki Szeged jó sorsán fáradt, azon dolgozott önzetlenül — valóban sokan sokan szeretik . . .

Ez meglátszik most a koporsónál, melynek csendes lakójától szívszorongva búcsúzik egy — város.

S a veszteség, ami érte a város köz-dolgait, egyre—egyre érezhetőbbé lesz még később, amikor majd itt is, ott is, ahol megszoktuk, hiányozni fog az a kéz . . . Mely most ott nyugszik örökre megbénultan.

A gyász felhője szállong a város háza fölött, mintha az erkélyen lobogó fekete zászló szövetéből lehangoló bánat ömlene szét a városra. Kiül az arcokra a részvét és ha föloszthatnák a gyászolók egymás között azt a sok könnyet, melyet a hátramaradt özvegy hullat halottja fölött, nem maradna bánatából semmi, annyian vagyunk, akik vele érezzük a veszteséget.

*

Rövid, szomorú ülésre jött össze ma reggel a városi tanács. Pálffy Ferenc polgármester meghatottan közölte a tanács tagjaival a gyászt, a súlyos veszteséget, mely a várost Szabados János h. polgármester elhunytával érte és indítványozta, hogy a város közönsége, a tanács és a tisztikar tagjai

koszorukat helyezzenek a boldogult főtisztviselő ravatalára.

Dr. Lázár György tiszti főügyész mély hálával és elismeréssel emlékezett meg Szabados áldásos működéséről és indítványára egyhangulag elhatározta a tanács, hogy a délutánra összehívott közgyűlésnek egy Szabados nevére teendő kétezer forintos alapítvány megszavazására tesz előterjesztést.

Ma délután a városi köztörvényhatósági bizottság ülésén megnyilatkozott a város gyásza.

Kállay Albert főispán fölkérte a köztörvényhatósági bizottság tagjait, hogy Szabados János helyettes polgármester halála alkalmával hallgassák meg a tanács előterjesztését, az iránt, hogy a bizottság mely módon igyekezzék kifejezni azt a mély részvétet és fájdalmat, melyet az elhunyt tanácsos elvesztésén érez.

Szendrey jegyző fölolvasta a tanács előterjesztését, mely a következően hangzik:

Tekintetes közgyűlés!

Szeged sz. kir. város tanácsának mai nap tartott rendkívüli üléséből fájdalmas érzettől áthatottan jelentem be a tekintetes köztörvényhatósági bizottság tekintetes közgyűlésének, hogy Szabados János kir. tanácsos, helyettes polgármester ur ő nagysága Szeged javáért munkálkodó életét ma éjjel befejezte. Engedje el a tekintetes közgyűlés azt, hogy a kötelesség emberének áldásos munkálkodását a mély megilletődés ezen pillanatában részletezzem, működésének úgy is élő bizonyítékai azok a kulturális kifejelettségek, melyek ma Szegeden fönállanak. Abban a reményben, hogy a tekintetes köztörvényhatósági bizottság közgyűlésének osztatlan meggyőződésével találkozom, indítványozom a város tanácsa nevében a következőket:

1. Mondja ki a köztörvényhatósági bizottság tekintetes közgyűlése, hogy Szabados János h. polgármester ur ő nagysága elhalálása fölötti részvétét jegyzőkönyvbe foglalja s arról a boldogult özvegyét ezen üléstől értesíti.

2. Hogy a boldogult emléke iránti kegyelet kifejezésül a város közönsége a ravatalra koszorút helyez.

A „SZEDEI NAPLÓ” TÁRCZÁJA.

M á r t o n.

— Történet. —

Irtá: Thury Zoltán.

— Bizony szép hely volt ez valaha, mikor még Gerendy Sándor főispán volt a megyében, az öcsese Domokros pedig királybíró. Urak, gazdagok, hatalmasok. Hanem hát ez rég volt, jobb elfelejteni.

Bejött a vén Márton. Új vizet tett egy kávécsészébe a csokor alá s várta, hogy lesz-e valami parancs. Máté ur csak kibámult az ablakon, a régi idők után gondolt a jelenre.

— Szegények vagyunk, nyomorultak vagyunk.

Sóhajtott és gondolt a jövőre. Egészen hozzányomta arcát a hideg üveghez, le akarta hűteni forróságát, a lázát, Márton háta mögé állott urának s ő is nézte a letarolt földet. Hátha ketten többet látnak.

Máté ur csak nézett. Neki gömbölyödött az arca a mosolytól, előmlött rajta a megelégedés. Valakinek el kellett, hogy mondja azt a sok reményt, melyet fölépített egy pillanat alatt.

— Márton! Figyeljen ide. Figyel?

— Tessék beszélni.

— Nézzon ki az ablakon. Látja ezt a

3. Hogy a boldogult áldásos emlékét megörökítő czéllal hitfelekezetre való tekintet nélkül egy szegedi illetőségű vagyontalan, oly szegedi felsőbb leányiskolát végzett növendék részére, ki tanulmányait tovább akarja folytatni, kétezer forintnyi tőkét kamatozásra: „Szabados János emlékére” rendelt alapítvány” ezimen alapítványként elhelyez s ezen elhatározásához a kormány jóváhagyását kikéri.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1891. évi október hó 28-án tartott üléséből.

Pálffy Ferencz, polgármester.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a tanács előterjesztését, mire az ülés eloszlott.

Ülés után a tanács tagjai Kállay Albert főispán vezetéke alatt testületileg megjelentek a halottas háznál szeretett kartársuk koporsója mellett s részvétüket fejezték ki a bánatos özvegy előtt.

A megboldogultat holnap helyezik örök nyugalomra. A temetés a nagy gyászhoz illő in ozáns pompával megy végbe. A végtisztesség iránt általános a szomorú érdeklődés s a haláleset nemcsak Szegeden, hanem a vidéken is részvétet keltett. Hód-Mező-Vásárhely város is képviselteti magát a végtisztességen s Kristó polgármester sürgönyileg tett kérdést a temetés órája felől.

A temetés csütörtökön délután négy órakor megy végbe a városház előtti téren.

A beszentelést Róssa Ferencz apátplébános végzi s részt vesz a végző tisztességen a szintázi énekkar, a két dalárda és a katonazenekar is, melyet a 83 ik gyalogezred parancsnoksága távirati uton rendelt ki a temetésre. A szertartás után dr. Tóth Pál városi főjegyző búcsúzik el a szeretett kartártól a városi tanács nevében. A menet a Széchenyi-téren, Kárász- és Kálvária-utcán át vonul ki a belvárosi temetőbe, az árvaháznál pedig dr. Lipsey Ádám a „Szegedi Híradó” szerkesztője búcsúzik el az elköltözőtől, mint a „Szegedi Híradó” volt szerkesztőjétől.

A Szabados emlékeztetőre tartandó gyásztisztisztelet nem pénteken, hanem szomba-

nagy tért, miről csak nemrég adtuk el a fát? Mit szólana hozzá, ha megint olyan széppé tennék, paradicsommá változtatnák? A verandán fölállítanám az oszlopot, a lépcsőt is megigazítanék, ezt az egész ócska fészket újjá varázsolnák! A bejárat előtt meglenne a nagy körönd, ott fordulnának meg a négyes fogatok, jönne sok vendég, megnépesülne a ház, az udvar, lennének újra urak! Mit szólana hozzá?

A vén Márton már sokszor hallott ilyen beszédeket és soha sem mondta, hogy nem hiszi. Ugyis mindegy az. Erősen meg van győződve azért, hogy csak így szegényen fognak meghalni. Meg is unta már ezt a sok álmodozást gazdagságról, fényről. Ő meg van elégedve az ócska dolmánynyal is, bosszantotta, hogy az ura kopott kabátja helyett újat kíván. Nem is felelt a kérdésre, hanem a sáros, vízes csizmákra mutatva, kérdé:

— Nem lenne jó, ha ezeket a csizmákat lehuznák?

Hogy az ember az égből visszatérjen a földre, nézzon le a sáros csizmáira. Máté ur is így járt. Eszébe jutott, hogy gyalog jár, nincs ló, nincs kocs, nincs uraság. Az idén pedig nagyon beütött a buzába a csurmolya, a kukoriczát kitarja a patkány, jó lesz, ha meg tud élni.

ton délelőtt tíz órakor tartatik meg a belvárosi plébánia templomban.

A család drága halottjáról a következő gyászjelentést adta ki:

Özvegy Szabados Jánosné született Bérczy Paula a maga, úgy a kiterjedt rokonság nevében gyászborult szívvel jelenti hön szeretett férje Szabados János Szeged sz. k. város helyettes polgármestere és tanácsosa, kir. tanácsos, a Ferencz József rend lovagja, a francia akadémia tisztje, a Petőfi társaság tagja stb. stb. f. 1891. évi október hó 27-én éjjeli negyed 11 órakor áldásos, munkás életének 52-ik, boldog házasságának 27-ik évében hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott végtisztessége október 29-én d. u. 3 órakor fog a városi bérházból a belvárosi temetőbe megtörténni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig október 31-én d. e. 10 órakor a belvárosi plébánia-templomban fog az urnak bemutatni. Szeged, 1891. október 28-án. A gyászoló rokonság: Szabados Lajos, Szabados István testvérei. Babarczyné Bérczy Vilma, özvegy Kesserűné Bérczy Ilona, özv. Batáryné Bérczy Anna sógorai. Aldás és béke a megdicsőült nemes emlékeztetőre.

A temetésen részt vesz a városi hatóság, a városi képviselőtestület, az iskolaszék, a szegedi tantestület, a szeged csongrádi takarékpénztár, a városi zenede, a szintársulat, az „Egyetértés” önképző és betegsegélyző egyesület az általános munkás betegsegélyző egyesület, s bizonyára ott lesz a város polgársága.

Szabados János h. polgármester halálában a színház érzékeny veszteséget szenvedett. Ő volt az, aki tehetségét és befolyását arra fordította, hogy a színház és a szegedi színészet ügyét föllendítse. Elnöke volt a színügyi bizottságnak. A színház igazgatója és a társulat átérzi azt a gyászt, mely őket érte s holnap, a temetés napján nem tartanak előadást. A temetésen testületileg vesz részt a társulat. S a koporsó mellett a férfiak énekel gyászdalt. A szintársulat a koszorúra szánt pénzt ahoz az összeghez csak

Kényelembe helyezkedve a kopott bőrrös pamlogon, nézve a pipájából fölszálló füstöt, megint beszélni kezdett a reményeiről.

— Megtelnek a pajták, az ólak. Négy pejjel járunk majd a megyegyűlésre. Megsüvegelnek az emberek újra. Márton, leszünk mi még urak!

— Mikor?

— Nem is várunk reá sokat, most az egyszer igazán mondom. Hiszed, nem hiszed, megházasodom.

Az öregnek nagy volt a nevetethétkje, ezt is hallotta már sokszor, de Gerendy Máté csak mindig urfi.

— Ugyan kit méltóztat elvenni?

— Találd ki.

— Hol járt ma délután?

— Az új malomban.

— Az új malom — Bárány Ferencz — talán csak nem Bárány Lidit.

— De igen, hát olyan különös az?

Márton nagyon csóválta a fejét s bizonyos szemöldökei szinte összeértek a homlokán.

— Különös? Dehogyan különös. Hallottam én már olyanokról is, akik feleségül vették a szakácsnéjukat meg a mosónéjukat. Ez is olyan uri bolondság lesz, mint a többi urak bolondsága. Hát csak méltóztasson elvenni Bárány Lidit!

tolja, mely a megboldogult nevére jót-kony alapítványként lesz kezelve.

*

Szeged város közönsége a következő gyászjelentést adta ki:

Szeged szab. kir. város közönsége a legmélyebb fájdalommal tudatja **Szabados János** kir. tanácsos, Ferencz József lovag-rend keresztese, francia akadémia tisztje, Petőfi-társaság tagja, Szeged szab. kir. város helyettes polgármesterének 1891. évi október hó 27-én, élte 53 évében történt elhunytát. A boldogultnak hült tetemei október hó 29-én délután 3 órakor fognak Széchenyi-téri lakásáról a belvárosi sírkertbe örök nyugalomra kísértetni. Béke lengjen porai fölött!

Külön gyászjelentésben emlékezett meg szeretett elnökének haláláról a *szegedi városi zenede* tantesztülete is. A gyászjelentés szövege a következő:

A Szeged városizenede tantesztülete mély megilletődés és őszinte fájdalommal tudatja felejthetetlen elnökének, lelkes és fáradhatlan pártolójának, ngs. **Szabados János** helyettes polgármester, kir. tanácsos és a Ferencz József-rend lovagjának f. hó 27-én 52 éves korában történt gyászos elhunytát. Szeged, 1891. október 28-án. A városi zenede tantesztülete.

A szeged-csongrádi takarékpénztár felügyelő bizottságának elnökét gyászolja Szabadosban. Az igazgatóság által kiadott gyászjelentés a következő:

A szeged-csongrádi takarékpénztár igazgatósága mély megilletődéssel jelenti, hogy az intézet felügyelő bizottságának buzgó elnöke **Szabados János** királyi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, a Petőfi-társaság tagja, a francia akadémia tisztje és Szeged szab. kir. város helyettes polgármestere f. hó 27-én rövid, de súlyos betegség után jobblétre szenderült. Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk őrizni. Szeged, 1891. október 28.

A batóságok, testületek és a jó barátok részvétét a *koszorúk* egész sora fogja kifejezni Szabados ravatalán és többen ajánlotnak föl a koszorú-megváltás czimén adományokat a szegény családok segélyalapjának céljaira rendelet Szabados-alapítványul.

Ma délbén adták közre az erre vonatkozó fölhívást a helyi lapok szerkesztői a következőkben:

Szünetet tartott azután folytatta:

— Már egy költséggel kérnék alássan valami írást, amit megmutathassak a másik uraságnak. Tessék beleírni, — ha gondolja — hogy jól viseltem magam.

— Hát el akar hagyni?

— El én engedelemmel. Nem fér reám, hogy én Bárány Lidit szolgáljam. Majd ha egészen megvénülök, elkergetnek mindenünne, akkor visszajövök, hogy ne haljak éhen. Kérem szépen az írást.

Máté urat nagyon fölbosszantotta a vén cseléd. Így beszélni arról, akit ő szeret. Fogta a tollat s pár sort írt egy lapra.

— Itt a bizonyítvány. Most elmehet.

Lefeküdt. Álmában újra a malomban volt, a lány arca érintő az övét. Csókolt és sugta: szeretlek, szeretlek. A patak csogva futott tovább, mintha ki akarná fecsegni a titkot, a szellő körülölelte őket, a lány szétbomlott haját elterítgette a férfi homlokán s teleszórtá kálátó, részegítő illattal a léget.

— Édes! — Édes!

Reggel a vén Márton visszaadta az írást.

— Hát nem hagy el?

— Nem — engedelemmel — szüksége lesz még rám a nagyságos urnak.

(Folyt. köv.)

Fölhívás Szeged város közönségéhez. Az az általános mély gyász, mely Szabados János h. polgármester korai elhunytát által Szeged város közönségét érte; nézetünk szerint olyképpen nyerne méltó kifejezést: ha a drága halott ravatalára helyezni szokott muló értékű koszorúk helyett azoknak ára egy Szabados János nevét megörökítő humánus alapítványra fordíttatnék. Szeged társadalmának ezen akciója, mely egyszerűsége a jövődöre szóló nemes példának is van számván, mindenesetre a legalkalmasabb mód — a gyászoló család kifejezett véleménye szerint is — a kegyelet nyilvánítására. A cél, melyre a begyülemő összeg fordíttatnék, egy a megboldogult által kezdeményezett emberbaráti intézmény, a szemérmes házi szegények fölségélyezésére szánt alap lenne. Fölkérjük mindazokat, akik ezen kegyeletes műöz hozzájárulni szándékoznak, szíveskedjenek a Szabados János ravatalára szánt koszorúk megváltási árát bármelyik helyi lap szerkesztőségéhez beküldeni. Szeged, 1891. évi október hó 28. *Kulinyi Zsigmond*, a „Szegedi Napló“ szerkesztője. *Dr. Lipcsey Ádám*, a „Szegedi Híradó“ szerkesztője.

E fölhívás folytán, melynek, ha korábban jelenhetik meg, lényegesen több eredménye lett volna, a mai napon következő összegek érkeztek a „Szegedi Napló“ hozkoszoru megváltásul:

A városi iskolaszék elnökétől: <i>Kováts Albert</i> urtól	30 ft.
A szegedi községi népiskolai tanítók testületének elnökétől: <i>Tóth Gyula</i> urtól	20 „
A csongrád megyei tanítótestülettől	10 „
<i>Lichtenberg Mór</i> urtól	15 „
<i>Kemény Nándorné</i> urnőtől	5 „
<i>Kemény Nándor</i> urtól	1 „
Összesen:	81 ft.

A „Szegedi Híradó“-nál befolyt:

<i>Dr. Rósa Izsó</i>	20 ft.
<i>Rózsa Ferencz</i> apát	10 „
<i>Dr. Szivessy László</i>	5 „
<i>Endrényi Lajos</i>	2 „
<i>Zsidó hitközség</i>	20 „
<i>Oltványi Pál</i>	5 „
<i>Reizner János</i>	5 „
Összesen:	67 ft.

Forradalmi emlékek Szegeden.

— A városi muzeum drágaságai. —

Ez is beválik méltán egy jelentéke nyebb kiállítá nak, ami itt van Szeged birtokában, a szabadságharcz drága emlékeiből. Gazdag, nagybecsű gyűjtemény ez, a legkritkább emlékekkel. Oly gazdag és érdekes, hogy nincsen tán párja az országban. Különösen a *hírlapok és nyomtatványokból* remek, nagybecsű gyűjteménye van a szegedi muzeumnak, ahol ezeket a Somogyi könyvtár kiváló igazgatója *Reizner János* őrzi.

A szabadságharcz emlékeinek budapesti kiállítását rendező bizottság tudomást vett erről a szegedi gyűjteményről és megkereste *Reizner Jánost*, hogy közölje vele a kiváló gyűjtemény jegyzékét. Az igazgató udvariasan megfelelt a kérésnek: összeállította az érdekes jegyzéket és a tegnap délutáni postával föl is küldte.

A szegedi muzeum tulajdonát képező forradalmi emlékek jegyzékét a következőkben ismertetjük:

Olajfestmények stb. 1. *Korda János* nemzetőrezredes életnagyságu mellképe egyenruhában. Festette *Joó Ferencz* szegedi képművész 1849-ben. 2. *Földváry Sándor* honvédezredes életnagyságu mellképe egyenruhában. *Kovács M.* után másolta *Jakobei* 1870. (Kitűnő igazi műbecsű kép.) 3. *Kiss Károly* honvédezredes mellképe

ifju korából, mint gránátos tiszt, egyenruhában, mellén a lipcsei kereszt. *Limo* 1828-iki eredeti festménye után másolta *Tóth Molnár Ferencz* szegedi naturalista festő 1891-ben. (Kiss Károly az első hadtani magyar író aggkori arcképe meg van az akadémiában.) 4. „Az 1848/49-iki 3-ik honvédszászlóalj“ alakulásának 30-ik évfordulóján 1878. évi május 30-án Szegeden történt találkozás emlékére. Fénykép csoportja a zászlóalj egykori tisztjeinek, nevezetesen *Gorove Antal*, *Dávid Antal*, *Beniczky Sándor*, *Alatricio Pál*, *Dubányi József*, *Fluck Ferencz*, *Gergely Károly*, *Kalmár Lajos*, *Kiss Ferencz*, *Zolomi Antal*, *Szikszai Lajos*, *Jankó Mihály*, *Elekes István*, *Várady Lajos*, *Krecsmáry Antal*, *Krecsmáry Béla*, *Bunyevác Károly*, *Kalmár Antal*, *Kecskés János*, *Benke Imre*, *Csáky György* honvéd tisztek visit nagyságu fényképei.

Zászlók, fegyverek, ruházat stb. 1. A 26-ik honvéd zászlóalj zászlójából egy 2 cm. széles és 8 cm. hosszú szeletke. 2. Szeged város lovaspolgárőrségi zászlója 1844-ből, melyet 1848/49-ben a szegedi lovas nemzetőrség használt. (A forradalom után egy emésztő gödörbe rejtették el s 1870-ben építkezés alkalmával akadtak újra reá. (Rongált. 3. Két drb. egyesre ütött nemzetőrségi kasza, számos szuronyos löfegyver, közöttük 4 drb. sárgaréz vasalásu, több nemzetőrségi kard, tölténytáska stb. 4. Egy honvéd-századosi nyári attila (rangjelzéssel). *Molly ette*. *Néhai Villax Istvánnak*, *Görgey segédtisztjének* tulajdona. 5. Egy honvéd tiszti tábori öv, (nemzetiszinü váll-szalaggal s hosszú bojtjal, korona nélküli czimerrel) *néhai id. Rajnai Dietregen József* honvéd-százados és a szegedi várparancsnok tulajdona.

Érmek, bankjegyek és pecsétnyomok. 1. 1848. és 49-ik évi veretű s magyar köriratu arany, ezüst és rézpénzek minden értékben. 2. 1849-ik évi orosz ezüst érem Magyar és Erdélyországoknak az oroszok által történt legyőzetése emlékére. (Orosz körirata: „Engedelmeskedjete népek, mert velünk az Isten.“) 3. *Kossuth emlékérmé* 1849-ből. A) *Kossuth balra néző mellképe*: „*Ludwig Kossuth Geb. D. 27. April 1806.*“ körirattal. R.) „*Gott Beschütze Ungarn*“ közepén: Magyarország czimere koronával. Ónból. 4. *Kossuth és Bem* 1849-iki emlékérmé. Ónból. Német fölirattal. 5. *Kossuth emlékérmé* sárgarézből. A.) „*Nothing is impossible for him who has will.*“ *Kossuth*. Közepén: *Kossuth balra néző mellképe*. R.) Az egyesült államok czimere. Körirat „*United States. — The Birth place of Freedom.*“ (Fö-löttb ritka.) 6. Emlékérmek, a) *Windischgrätz* és *Jellasics*, b) *Jellasics*, c) *Haynau* mellképeivel. 7. Ezüst emlékérmé: „*Hű honvédeknek a magyar nemzet*“ fölirattal. 8. Bronz emlékérmé, „*Arad 1874. okt. 6-án*“ fölirattal. 9. Sárgaréz emlékérmé, fölirata mint az előbbi. 10. Honvéd emlékérmé, „1848/49—Honvéd“ fölirattal. 11. Ugyanaz „*Honvédemlék* 1867.“ fölirattal. 12. A szegedi önkénytesek katonai emlékérmé „*Szent-Tamás, ápr. 3-án 1849.*“ (Ki nem osztatott, csak 2—3 példánya van összesen, a többi beolvastották.) 13. Az 1848/49-iki összes magyar bankjegyek és kincstári utalványok, ugyszintén komáromi 10 és 5 krajezáros, valamint 8 kros (zöld nyomásu igen ritka) végül sátoralja-ujhelyi 3 kros utalványok. 14. M. kir. kincstári kamatozó pénztári utalvány 100 és 50 frtról szelvénynyel s anélkül. (Talán unikum.) 15. Hungarian fund. 50. X. és 1 dolláros. 16. „*Resurgo*“ jegy vaknyomásban, levélborítéknak kimetszve. (Igen ritka!) 17. *Almássy-féle* utalvány-jegyek 10, 2, 1 frtos, 10 és 6 kros, ez utóbbi két válto-

zatban és az 1000 frtos jegy minta példánya. (Ezeket úgy hívták, hogy „német Kossuth-bankó“). 18. A „19-ik huszárezred alezredesi osztálya“ pecsétnyomója, közepén korona nélküli címerrel. Sarga rézből.

Hírlapok s nyomtatványok. 1. Közlöny. 1848. 1—203. sz., 1849. 1—145. sz. 2. Futár 1849. 1. sz. 3. Kossuth Hirlapja. 1848. 1—157. sz. 4. Pesti Hirlap. 1848. Csonka. 5. Nemzeti. 1848. 1—199. sz. (szerk. Illucz Oláh János.) 6. Jelenkor. 1848. 1—76. sz. 7. Budapesti Híradó. 1848. 725—873. sz. 8. Figyelmező. 1848. 33—63. sz., 1849. 1—124. sz. 9. Márczius Tizenötödike. 1848. 1—247. sz. 1849. 1—40. és 1—66. sz. (hiányos). 10. Forradalom. Szerk. Erdélyi Arthur. 2-ik sz. 11. Radicallap. 1848. 1—37. sz. 12. Népelem. 1848. 1—74. sz. 13. Reform. 1848. 1—32. sz. 14. Republica. 1849. 1—18. sz. 15. Ellenőr. 1848. 1—102. sz. 16. Kolozsvári Híradó. 1848. 94-ik sz. 17. Hetilap. 1848. 22—33. sz. 18. Honvéd. 1848. 1—3. sz., 1849. 4—142. sz. 19. Magyar ör. 1849. 1—37. sz. 20. Népbarátja. 1848. 1—30. sz. 21. Munkások Ujsága. 1848. 18—19. sz. 1849. 1 sz. 22. Charivari. (Dongó) 1848. 1—24. sz. 23. Der vierzehnte april. 1849. 1—33. sz. 24. Der Ungar. 1849. 106—130. sz. 25. Die Opposition. 1848. 70—204. sz., 1849. 228—276. sz. 26. Pesther Zeitung. 1848. 573—856. sz., 1849. 919—1012 sz. 27. Allgemeine Oesterreichische Zeitung. 1849. 1—59. sz. 28. Katholikus Néplap. 1848. 1—26. sz. 1849. 1—22. sz. 29. Tiszavidéki Ujság. 1849. 5. sz. 30. Szegedi Hirlap. összesen 18 sz. 31. Mult és Jelen. 1848. 1—29. sz. 32. Jelen. 1848. 30—36. sz. 33. Hon és külföld. 1848. 1—37. sz. 34. Vasárnapi Ujság. 1848. 710—733. sz. 35. Ipar és Termézetbarát. 1848. 1—38. sz. 36. Augsb. Allgemeine Zeitung. 1848. 1849. teljes! 37. Frankfurter Ober Postamtszeitung. 1848. teljes! Proklamációk, falragaszok, hirdetések több csomagban. Rőpiratok, alkalmi művek stb.

A forradalomra vonatkozó más egykorú s későbbi összes munkák és mindennemű sajtótermékek, továbbá kéziratok és levelek.

Ujdonságok.

Szeged, okt. 28.

Tájékoztató.

Okt. 30. A törvényhatóság közgyűlése d. u. 4 órákor. (Székhelyen.)

— **A közgyűlés elhalasztása.** Kállay Albert főispán a mai napra kitűzött folyótálagos közgyűlést Szabados János h. polgármester elhalasztása miatt szombat délután 4 órára halasztotta el.

— **Az egyház kegyelele.** Szabados János helyettes polgármester elhunyt alkalmából Róssa Ferencz apátplébános következő körlevelet intézte a helybeli plébánia hivatalokhoz: „A róm. kath. egyházi ügyeinek kegyuraságunknál lángbuzgalmu előadója és védnöke Szabados János helyettes polgármester tegnap este meghalt, temetése holnap délután 3 órákor fog megtartatni a városi bérházból, tisztelettel kérem az összes helybeli r. kath. plébánia hivatalokat: hogy a megboldogult egyházi érdemei iránt mindnyájunk által érzett tisztelet és kegyelet nyilvánításul a temetésen palástban, lehetőleg segédlettel megjelenni s a temetési időig a gyász kifejezéséül, tiszteletből a harangozást elrendelni sziveskedjék.

— **A táblai elnök és a főügyész uton.** N. Becskerekéről írják: Sélley Sándor, a sze-

gedi kir. tábla elnöke és Lombmayer István főügyész, szerdán este városunkba érkeztek, hivatalos vizsgálat tartása céljából. Lombmayer Nagy Kikindán is időzött s az ottani ügyészi hivatalt, valamint a fogházat behatóan megvizsgálván, Dus Sándor kir. ügyésznek teljes meglegedését nyilvánította. A kiváló vendégek székhelyünkről hétfőn reggel távoznak. Sélley tábla-elnök a kir. törvényszék ügykezelését, Lombmayer főügyész az ügyészégi kezelést s a fogházat alaposan megvizsgálták, mindenütt a legnagyobb rendet tapasztalva. A szombaton délből lefolyt végtárgyaláson mindketten személyesen vettek részt.

— **Kállay Albert főispán** holnap délelőtt 11 órákor utazik Csongrádra, ahova e napon van összehívva gyűlésre a csongrádsövényházi ármentesítő társulat érdekeltsége. A főispán, kinek mint kormánybiztosnak jelen kell lennie a gyűlésen, e miatt nem vehet részt a Szabados János végtisztességén sem.

— **Kitüntetés.** Ő felsége dr. Gombár Tivadar ügyvédnek és királyi tanácsosnak, a közügyek és különösen a pénzügyi közgazgatás terén évek során át tett sikeres szolgálatai elismeréséül, a harmadik osztályú vaskorona rendet adományozta.

— **Ülés a kamarában.** A szegedi kereskedelmi- és iparkamara kereskedelmi osztálya holnap (csütörtökön) d. u. 5 órákor ülést tart, melynek következő fontos tárgyai vannak: A szegedi terménykivételi kereskedők kérelme a zsirtöltésre használt hordók sulyának hitelesítése ügyében. — A zombori pénzügyigazgatóság 82,091. sz. átírat, üzleti könyv minősítéseért. — A szegedi Viktória-gőzmalom kérelme oly irányu fölterjesztésért, hogy a déli vasut vonalain a gabonaneműekre és lisztörleményekre a szállítási díjtételek egyenlővé tétessenek. — A kereskedelemügyi miniszter ur, 66,136. számú leírata az Uj-Verbász község által engedélyezni kért újabb országos vásár ügyében.

— **A nőiparegylet részvétele.** A nőiparegylet, melynek az elhunyt helyettes polgármester választmányi tagja volt, ma délután tartott közgyűlésén megrendülve vette tudomásul a gyászhirot. Gyászát jegyzőkönyvbe foglalta és elhatározta, hogy a holnapi temetésen küldöttségileg képviselteti magát. S ez a küldöttség lett megbízva, hogy a nőiparegylet mélyen érzett részvétét tolmácsolja az elhunyt özvegyének.

— **Tiszti előléptetések.** A hadsereg rendeleti lapja nagy örömet okozott ma sokfelé az országban. Közli a novemberi tiszti előléptetéseket. Sokan vannak köztük a Szegeden állomásozó s a Szegeden ismert törzs- és főtisztek közül. Előléptek a szegedi 46-ik gyalogezrednél: alezredek lettek Renner Vilmos és öthalmi Ungárd Albert őrnagyok, I. oszt. százados lett Maxinov János II. oszt. százados, főhadnagy lett Fasser Gusztáv hadnagy, a szegedi 83-ik gyalogezrednél I. oszt. százados lett Herman György II. oszt. százados, II. oszt. százados lett Ristov Gusztáv, Oliva Antal és Milanov Radoslav főhadnagy, főhadnagy lett Welther György hadnagy, hadnagy lett Erényi Lajos tiszthelyettes. A Szegeden ismertek közül Kónya Sándor, midőn a 46-ik gyalogezred Novibásárban állomásozott, a legénység által a rajongásig szeretett alezredes ezredessé, Nagy Valerián huszárszázados őrnagygyá és dr. Steiner Lipót ezredorvos törzsorvos lett. Áthelyeztettek: Streitenfels Imre alezredes a 83. gyalogezredtől a 32. ezredhez Budapestre, helyébe jön Schadek Adolf ezredes a 27. gyalogezredtől Gráczból.

A 83-ik gyalogezredet egy év előtt Streitenfels alezredes vezette Szegedre, később, midőn az ezred parancsnokot kapott, a második zászlóalj vezényletét vette át. A rövid egy év alatt népszerűvé lett csapat törzstiszt távozása általános sajnálkozással találkozik Szegeden. Fluck Ferencz hadnagy a 46-ik gyalogezredtől a 101-ik gyalogezredhez Csabára helyezett át. A szegedi honvédkerületi parancsnokságnál alezredes-hadbíróvá: Micskei Kálmán őrnagy-hadbíró. A szegedi 5-ik honvéd gyalogezrednél I. oszt. századosokká: Bartha Lajos, Puss Frigyes, Annan Ádám II. oszt. századosok, II. oszt. századosokká: Baráth Kálmán, Koczor János főhadnagyok, az utóbbi a tartalékban, főhadnagyokká: Canjevác Tamás, Vizy Károly, Pirniger Ede, Gosztonyi Sándor hadnagyok, a két utóbbi a tartalékban, Szabó Sándor tartalékos hadnagy aktív szolgálatba helyezett át, hadnagygyá lépett elő malomfalvi Szász Gyula hadapród-tiszthelyettes, hadnagy-kezelőtiszté Horváth Károly törzsorvos, az ezred orvosi karában főorvossá: dr. Galambos József tartalékos főorvos, II. oszt. ezredorvossá a tartalékban a következő főorvosok: dr. Pomitiu Romulus, dr. Fejes József, dr. Bárdos Arthur. A szegedi honvédhuszárezredben főhadnagyokká: báró Podmaniczky Endre, csécsi Nagy Imre, bonyai Sivó Gyula hadnagyok, ugyancsak főhadnagyokká a tartalékban gróf Bissingen Nippenburg Ernő, töbrő-éthei Karascsenics Árpád, Biró Ákos, gyulai Gaál Rezső hadnagyok, hadnagyokká (aktív szolgálatban): görgei és toporezi Görgey Viktor, Fráter Loránd hadapród-tiszthelyettesek. A szegedi csendőrkörületi parancsnokságnál alezredessé: földvári báró Földváry Lajos őrnagy, kerületi parancsnok, Rusz Illés százados, parancsnokhelyettes őrnagyilletteket kapott, hadnagygyá; Némethy Ferencz hadapród-tiszthelyettes. A Szegeden ismerős tisztek közül előléptek: Tagányi János őrnagy alezredessé, Fajta József lovassági őrnagy alezredessé, Hoffinger Károly százados őrnagygyá, Varga Sándor, Schweinitzer Ferencz főhadnagyok II. oszt. századosokká, Park Simon hadnagy kezelőtiszt főhadnagy-kezelőtiszté.

— **Elhalasztott ülés.** A közigazgatási bizottság a f. hó 23-ára kitűzött ülését a város gyásza miatt elhalasztotta. Az ülés f. hó 30-án tartatik meg d. u. 4 órákor a városi székhelyen bizottsági termében.

— **A nőiparegylet közgyűlése.** Rendes éves közgyűlést tartotta meg ma délután a szegedi nőiparegylet özv. Erőskövy Antalnén elnökle alatt. Kevesen voltak jelen, amit sajnálattal vettek tudomásul. Az egyület életében fölmerült több jelentékeny dolog nyert elintéztést a következő sorrendben: Kemechey Jenő titkár előterjesztette az egyület múlt évről szóló jelentését, amiben Matskássy József tanár, az egyület volt buzgó főtákar, aki Budapestre történt kinevezése folytán lemondott, búcsuzik el. A jelentés kimerítő és sok érdekes adatot tartalmaz az egyület által fönntartott nőipariscola fejlődéséről és haladásáról. Kemechey Jenő és Békefi Antal titkárok írásban benyújtott indítványára a közgyűlés egyhangulag elismerését fejezte ki az eltávozott volt főtákarnek másfélévi eredményes, buzgó működéséért. S ez jegyzőkönyvbe is lett foglalva. Nagy éljenzés volt. Jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés a város tanácsának is, mely 300 frt évi segélyt adott az együletnek. Ezután előterjesztésre

került a múlt évi zárszámadás, mely rendben volt és a jövő évi költségvetés, mely szerint a kiadás 2532 forintban van megállapítva. A bevétel a miniszter által kilátásba helyezett 400 forint évi adománynyal együtt lehetőleg fedezni fogja a kiadásokat. Örömet keltett a jelentés, hogy újabban beléptek az egyletbe *Pacor Kálmán* és *Lobmayer István* és *Tergina Gyula* urnők. A vála ztmányban megüresedett helyekre megválasztottak egyhangulag: *Pacor Kálmán*, *Lobmayer István*, *Tergina Gyula* urnők, báró *Gerliczy Ferenc* és *Zápoly Nandor* urnők és dr. *Tergina Gyula* kir. tanfelügyelő. Kisorsolták a vála ztmány egyharmadrészét, a kisorsoltak újra megválasztottak. Ezután választottak új főtítkárt. A választás az egylet egyik buzgó fiatal titkárára esett: *Kemechey Jenő* hírlapíróra, aki eddigi működésével rászolgált a kitüntetésre. Megválasztották egyhangulag. He-lyére, a rendezési szakosztály titkárává egyhangulag dr. *Papp Dezső* ügyvédet választották meg. Végül *Tergina Gyula* kir. tanfelügyelő tett a nőipariskola fejlesztésére vonatkozólag életrevaló indítványokat. Nyári útjában igyekezett piacot nézni a szegedi nőipariskola ügyes készítményei számára, talált is Szentesen, Eperjesen, a bárfai fürdőn és egyebütt egyéneket, akik hajlandóknak nyilatkoztak a szegedi nőipariskola műtárgyait árusítani. Indítványa az volt tehát, hogy a nőipariskola igazgatónöje e tárgyban az illető vállalkozókkal érintkezzék levélileg.

— **Munkácsy pártfogoltja.** A festészeti akadémiába *Józsa László*t, tehetséges kezdő festőt, Munkácsy Mihály ajánlatára állami ösztöndíjas növendékül fölvettek, úgy azonban, hogy az ösztöndíjat csak a jövő év től kezdve fogja élvezni. Addig, Horváth Gyula nyújt neki anyagi segítyt, hogy Budapesten fönntarthassa magát *Józsa László* festészeti kísérleteit Munkácsy maga olyanoknak találta, melyekben egy szép jövőt ígérő tehetség nyomai rejlenek.

— **Duplán kapitány.** *Koczor János* a város derék első alkapitánya kétszeres kapitány lett a mai nappal. A honvédségnél, ahol eddig főhadnagyi rangja volt, tartalékos másodosztályú századosná léptették elő. *Koczor* a nyári hadgyakorlatokon századparancsnoki minőségben működött s fölfebbvalóinak teljes meglegedése hozta meg a számára ezt, a tartalékban ritka kitüntetést.

— **Árverés a fogyasztási adóra.** A szegedi pénzügyigazgatóság már kiírta a pályázatot a szentesi bor-, hus-, cukor- és sörfogyasztási adók kibérlésére vonatkozólag. Ezen fogyasztási adótárgyak 1892. évi január 1-től 1892. évi decz. 31-ig terjedő időre föltétlenül és a fölmondás fönntartásával az 1893-94-évekre is föltétlenül, vagy pedig fölmondás kikötése nélkül az 1892. évi január 1-től 1894. évi decz. 31-ig terjedő időre föltétlenül fognak a f. évi november hó 5-én Szegeden, a pénzügyigazgatóság épületében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adni. Az egy évi kikiállítási ár 44,837 forint 15 kr., mely ha az első napon nem érte el, úgy az árverés nov. 6. és 7-én folytattni fog. Az évi 44,837 forint 15 kr. fogyasztási bérösszeg a következőleg oszlik meg: bor után 24,269 forint 65 kr., hus után 12,216 forint 58 kr., cukor után 5966 forint 94 kr., sör után 2384 forint 94 kr. Mint ezen hirdetésből is kitetszik, a pénzügyigazgatóság nem fogadta el Szentes város ajánlatát s így a fogyasztási adóbérlet a közelebbi három esztendőre aligha magán bérlő kezére nem jut. A város közönségének az árverést megelőzőleg 6 napon belül kell a kikiállítási ár elvagy el nem fogadása iránt nyilatkozni. Ha

megadja a 44,837 forint 15 krt, az esetben a pénzügyigazgatóság kegyelméből nem tartozik bánatpénzt letenni.

— **Fütyül a szél . . .** Olyan hosszú nyáriaskodás után végre úgy tetszett az őznek, hogy adjon egy kis igazi őszi hangulatot. Ez a kísérlet aztán teljesen sikerült a mai napon. Hideg széllel támadt a reggel s rögtön meleg, téli ruházatba bujtatta az eddig nyáriakban büszkélkedő emberiséget és dolgot adott a rozsdás szélkakasoknak a háztetőkön, amelyek nyikorogva végezték a már-már elfeledett köteleességet. Hűvösre vált az idő, szürkére az ég és porosra a város.

— **A horgosi regále váltásdíja.** Mint lapunknak írják, a horgosi közgyűlés utóbb tárgyalta, hogy a községet illető 72 ezer forint regále váltásdíjat még mindeddig nem kapta meg. Elhatározta, hogy egy küldöttség menesztetik Budapestre. A küldöttség elnökévé *Burg Dénes*t választották.

— **Amputálás.** A vonat által elgázolt Remsző városi hivatalszolgának a kórházban ma amputálták a jobb kezét s a jobb lábát. A szerencsétlen ember állapota nagyon súlyos.

— **Kötők.** Négy kötő van kiterítve az asztalon a bíró előtt. Egészen új darab valamennyi. Az asztal mellett bűnbánó arczeal egy kicsi legényember áll, alig nagyobb, mint egy jókora télicsizma. A gyerekre panasza van. Kötőket lopott. A piacon akarta elvinni nyves kézzel az áruasztalról.

— Hát aztán mit csinálsz te ezzel a lánykötővel? — kérdezi a bíró.

A nagy körtöltöttetők hallgat.

— Mit csináltál volna velük, ha meg nem fognak?

Megint csak hallgatás.

— Hát *kinek* loptad? Gazember?

— Kát a *Julesának*.

Ezután egy kis pauza következik.

— Azután hát miért lopsz te kötőt a *Julesának*?

— Mert *szeretem* — mormogta a télicsizma formájú férfi.

— **Vonatkésés.** Az éjjel a Budapest felől jövő gyorsvonat 1 óra és 40 percz késéssel érkezett Szegedre.

— **Pipa-kór.** Ez a legújabb betegség. Az alsóvároson konstataáltak. Egy derék polgártárs elment tegnap este lakodalomba, magával vivén az ősi tájékpipáját, amit aztán föltett ott a kemence tetejére. Onnan pedig ellopták. Amint a pipa tulajdonosa és éveken át gondos kezelője ezt megtudta, rögtön hazament.

— Fektesse le asszony — nyögte keservesen. — Beteg vagyok. Hivass orvost. Ijedten kérdezte a feleség, hogy mi a baj, hol fáj, miben beteg?

— Ellopták a pipámat — didergett a meglopott férfi.

Azóta aztán ágyban fekvő beteg az ember. Annyira a szívéhez volt növe a pipa. Talán még komolyabb következményei is lesznek a bajnak, ha a rendőrség ma el nem fogja a tolvajt *Barna József* ismert szőlőlopok és alsónyomási külhálonez személyében, aki már 15 forintért el is adta a pipát.

— **Egy szomorú vő.** Megfogott az utcán és kijelentette, hogy jó napot kíván.

— Adjon isten.

Az embereknek azon fajtájához tartozott, akik nem mennek, hanem gurulnak. Kővér volt az istenadta, az ujjai olyan husosak, hogy nem bírta ököbe fogni a kezét. Az arca majd kicsattant az egészségtől s a szemei mégis szomorúan pislogtak és bus világfájdalommal néztek ki e kerek hus-tömegből.

— Hallgasson meg — mondá.

— Halljuk.

— Én egy szegény, szerencsétlen ember

vagyok. Énnálam nincs szerencsétlenebb a földön.

— Nem igen látszik meg.

— De pedig könyörgöm — sóhajtott a kisdéd férfi. Nagy kék zsebkeendő huzott ki a zsebéből és letörölte a homlokát. Tele volt ránczezal.

— Először is — kezdé és hosszu lélegzett — a feleségem apja a tengeren utazva hajó és bordatörést szenvedett s elvesztette a feleségét. Mikor hazajött halottá nyilvánították s ő újra megházasodott. Öt évvel később, miután elvettem a leányát: hazajött a holttnak hitt asszony. Hazajött, uram. Hazajött. Érti? Ithon van. Uram, oh, oh, uram . . .

— Nos?

— Hát nem érti!

— Mit?

— Oh — mormogta — azt hittem, hogy frissebb eszű. Hogy lehet ezt nem érteni. Hát nem érti, hogy most *két anyósom van*.

— Hm. Az anyós viecezek már unalmasok.

— Unalmasok — bólintott szomorúan a kurta ember. — Önnök unalmas, nekem *szomorú* . . .

— **Kutyafogás.** Miután tolvajok ninesenek, kutyát fogdos egyéb foglalkozás hiányában az alsóvárosi rendőrség. Tegnap „letartóztattak” egy gyönyörű sárga vadászebet, amely czél nélkül barangolt az utcákon s kitérére nézve minden fölvilágosítást megtagadott. Igazolt tulajdonosa átveheti az alsóvárosi rendőrlaktanyában.

Elrepült madár.

— Kínai történet —

Kínában történt, az bizonyos, de hogy megtörtént az is bizonyos.

Szép kis menyecske volt a lelkem és édességekkel foglalkozott. Az egész asszony maga is olyan volt, mint egy csakorbaba, melyek között élt.

Az édességek nagyon fogytak, mert pap, katona és minden rendű lakói a menyeyi birodalomnak, mind-mind édességre éheztek, persze a legédesebbeknek találván magát az asszonyt.

Csak hogy a menyecske nagyon kis kossárral jelent meg ott, ahol a hűséget osztogatták és bár a lehető legbarátságosabb volt mindenkivel szemben, mégis hű maradt az urához.

— Ez nem jól van így! — mormogatta az ura.

Az asszony nagyot bámult ezen a föl-sóhajtáson.

— Mert hát látod édesem, azzal a gazdag mandarinnal mégis csak másként kellene bánnod.

— Hát hogyan bánnék vele? és te azt megengednéd.

— Meg, de csak föltétel alatt.

Az asszony nevetésre fogta a dolgot és a kaczagó galamb kaczagásával kérde:

— És mi lenne az?

A férj uram valószínűleg elmondta, hogy mi lenne az, de Heán-csu tőzsvendég ur, aki Csing-hó-len városában meghurczolta ezt a históriát — ezt már nem hallotta.

Csak azt hallotta, amit az asszonyka válaszolt rá. Az asszonyka szelid volt mint egy angyal, gyöngéd és finom, mint a menyét, édes, mint a legfinomabb cukra, naiv mint egy felsőbb leányiskolai növendék, hanem aki most fölmagasult az ura előtt.

— Tehát te el tudnál engem adni annak a mandarinnak? Jó. Tudd meg tehát, hogy én azt a mandarint igazán szeretem, de becsstelen asszony lenni nem akarok, de azt sem akarom, hogy ilyen uram legyen. Mi ketten végeztünk erre az életre.

A haragos kis menyecske nem is szolt aztán többet az urához. Szó nélkül pakolt össze mindent, közte négy éves kis leányát és ment zónával Pekingbe, a menyei birodalom fővárosába.

Es most ott áll az édességek tárhaza némán, üresen, a szép asszony távozása ki-lopta abból az életet, a lelket.

Csak a férj busong és kesereg benne; a férj ki oly szépen eljátszotta kis játékait s oly hamar játszotta el.

Kinai from-our own.

S z i n h á z.

Musotte.

Guy de Maupassant, a francia naturalisták egyik nagymestere. Sokan, talán a hozzáértők javarésze, Zola fölé helyezik. A megfigyelés erejében egyenrangú vele, a kifejezés művészetében messze tulszárnyalja. Nyers, kegyetlen hangon beszél ő is az életről, kivált az emberekről, ugyanynyi rosszat, szennyest lát e földön, de történeteit, melyeket e siralomvölgyből szedget, gondos formába öltözteti, megválogatva mondatait és szavait, méregetve szerkezetét és a régi, bevált írói eszközök közül egyet sem vetv. meg. Nem fitymálja olvasójának tetszését, sőt szeret kedvében járni, ha kell tréfa meg humor árán is. Művei marandóbb értékek, mint a Nana szerzőjének irodalmi szörnyetegei. Mint novellairó pedig ma a legnépszerűbb Franciaországban. E babérokkal nem érte be. Egyik novellájában drámai magvat vélt találni, melyet sietett a színpad bizonytalan talajába ültetni. Férges gyümölcsöt termelt az első kísérlet.

Az esküvő után néhány órával váratlanul eltávozik a férj. Rövid idő múlva visszatért szerető hitveséhez, ki hirtelen távozása miatt halálos aggodalomban van. Jelenti neki, hogy régi kedvesének halottas ágyától jön, ki végső perczeiben reá bízta gyermekének sorsát, annak a gyermeknek a sorsát, akinek ő az apja. Ime a drámai mag. De ennek kifejlése nem képezte a novella tárgyát, hanem csak befejezését. A drámában is a végére kellett hagyni, mert sem Maupassant, sem munkatársa nem mertek a kínálkozó bonyodalmakba fogni. Kellott tehát előzmény, kezdet és bonyolítás a kész befejezéshez. Így keletkezett a pusztá párbeszédekből álló első fölvonás, mely a cselekményből csak annyit tartalmaz, hogy a férj level által értesül kedvesének közelgő haláláról, így a második fölvonás, mely a halottas ágy mellett lefolyt jelenetből áll. Itt fölébredt a naturalista ösztöne egész hatalmában és előttünk foly le a szerencsétlen nő tusája a halállal, előzetesen pedig kínos vergődése, midőn kedvesét várja és minden csengettyűszóra föl-föl sikolt, majd az orvos morhium befecskendezése, a szülésznő és dajka sikamlós beszélgetése, szóval egész tárháza a hatás eszközeinek, melylyel mai napság az irodalmak büszkélkednek. És a főeszközök, a régi chablon kerülése, a cselekvény szükségtelen volta, a színpadi technika kopott fogásainak megvetése a drámai szerkezet keresett hanyagsága a párbeszéd szándékos köznapiassága, mely utóbbiban Maupassant szelleme csak önkénytelenül, szinte kedve ellenére csillog föl helyenkint, mindez érdekessé teszi a darabot a legújabb drámai odalom jellemzése tekintetéből, de színpadi hatása mindenütt elmaradt. A mi közönségünk határozottan visszautasította a próbát, melynek izlését alávetették. Az érdeklődés jelenetről-jelenetre csökkent.

Nem tarthatta ébren a jó előadás sem. *Medgyassay* teljes hatással játszotta a halálkís jelenetét, melyért élénk taps jutalmazta. *Csiky* helyesen tette, hogy mindenképen háttérbe vonult, az ilyen sentimentális alak nem jól illik a keretbe. Kiváló részük volt a jó összjátékban *Csernynek*, *Töröknek*, *Lászlónak* és *Fenyérnek*.

Maupassant darabja előtt a szellemes „Kis viharban” igen szép alakítást adott *Havas Aranka*, majdnem olyan szépet, mint aminő

a toilette-je volt. A „Bál után”-ban *Fehér-vári* Melitta nem igen tudott kedves lenni. Ma a gyászeset miatt nincs előadás.

Holnap Komédiás hgnő premierje, ennek folytán páros bérletben kerül színre.

Legujabb.

Az ujonczjutalék.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) A honvédelmi miniszter a képviselőház pénzügyi bizottságának mai ülésén kiemelte, hogy az idei ujonczozás eredményei igen kedvezők.

A delegációból.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) A magyar delegáció elnöke az idén ismét *Zichy* Ferencz, alelnöke pedig *Tisza* Lajos gróf lesz.

Uj szerb püspök.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) A temesvári szerb püspöknek *Popovics* Nikanov lett kinevezve, *Telecsky* tévedésből volt jelentve. *Popovics* szintén bács megyei magyar érzelmű pap.

Milán király pénze.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) A „Timesnek” azt jelentik, hogy a szerb kormány a napokban fog kifizetni Milán királynak két millió frankot, mely kiegészítése lesz ama titokban megállapított öt millió franknyi összegnek, melyet Milán király azért kap, hogy állásához méltóan élhessen a külföldön. Midőn az említett titkos megállapodás a volt király és a regensség között létrejött, rögtön kifizettek Milánnak egy milliót, az orosz bank által adott két millió ugyan-e célra szolgált s most a hátralékos két milliót fizetik ki.

Margit Zsófia főhgnő.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Margit Zsófia főhercegnő állapotáról ma reggel a következő orvosi jelentést adták ki: A beteg az éjet kissé nyugtalanul töltötte, láza egész a reggeli órákig fokozódott. Az érverés ereje és gyorsasága változó. A király ma reggel 1/9 kilenczkor személyesen tudakozódott a beteg állapota felől.

A miniszterelnök ebédje Munkácsy tiszteletére.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) *Szapáry* Gyula gróf miniszterelnök ma ebédet adott *Munkácsy* Mihály tiszteletére. Az ebédén résztvettek Munkácsy kivül: *Tisza* Lajos gróf, *Fókai* Mór, *Zichy* Géza és báró *Eötvös* Loránd. *Munkácsy* holnap fog visszautazni Párisba.

A Román király Berlinben.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Potsdamból sürgönyzik: Károly román király tiszteletére tegnap este rendezett taksarodó fényesen sikerült. A bengáli kivilágítás tündéres látványt nyújtott. A zenekar koncertje rendkívül sikerült volt. Vilmos császár és Károly király a takarodó alatt az erkélyen maradtak, hol a császárné is ismételten megjelent. Károly király ma délelőtt Berlinbe utazott.

Irországi gyűlés verekedéssel.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Corkból sürgönyzik: Tegnap délután *Dillon* és *O'Brien*, kik egy antiparnellista gyűlésből jöttek, nagy néptömeg élén vonultak végig az utcákon. A tömeget, melyben parnellisták is voltak, lovas rendőrség kísérte. Verekedés támadt, melynél több ember megsebesült s a rendőrség kénytelen volt közbelépni védelmekre. Este katonaságot rendeltek ki, mely négyoszögbe állott, amelynek közepén *Dillon* és *O'Brien* beszédet intéztek a néphez.

A román trónörökös házassága.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Berliin jelentés szerint elhatározott tény, hogy *Ferdinánd* román trónörökös el fogja jegyezni *Mária* angol hercegnőt, az edinburghi herceg leányát.

Leányvásár Budapesten.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Bonyodalmas eset foglalkoztatja tegnap óta a rendőrséget. Az Erzsébet körút 5. sz. házban lakik D.-né gazdasszony s 18 éves leánya Irma, nevelőnő, aki már három hónap óta van foglalkozás nélkül. Néhány nap előtt egy fekete ruhás nő jelent meg D.-nél s azt adta elő, hogy egy Kőbányán lakó milliomos szerelmes Irma leányába s szeretne vele beszélni. D.-né beleegyezett a dologba s másnap, 24-én kiküldte a leányt Kőbányára. A leány egy napot töltött kint Kőbányán s 25-én jött vissza Budapestre, 25 frt készpénzt, hat zsetkendőt s az állítólagos milliomos több arczképét hozva magával. Idáig semmi kellemetlenség nem történt. Tegnap délután azután lélekszakadva jött be Kőbányáról a milliomos (valójában egy sertéskereskedő) a fekete ruhás asszonnyal, akit a rendőrség Laczkóczy né személyében már ki is nyomozott s az mondta D.-nének, hogy leánya, midőn nála kint volt, egy tizenegyezer forintos követvényt ellopott. Miután ezt a leány tagadta, a milliomos rendőrt hívott, aki azután valamennyit a VII. kerületi kapitányságra kísért. A leányt azután ott tartották fogva, a többi elbocsátották. Az ügy tisztázása céljából mára volt beidéztve a milliomos a VII. ker. kapitánysághoz, de nem jelent meg. Miután az eset a X. kerületben történt, a leányt átkísérték az illetékes kerületi kapitánysághoz. Ez eset annyira elkésérítette a gazdasszonyt, hogy tegnap este tíz csomag gyufából készült gyufaoldatot ivott s életveszélyes belső sérüléseket szenvedett.

Németek afrikai expedíciója.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Berlinből sürgönyzik, hogy a *Nationalzeitung* Peters Afrikakutatónak, a kiimandsári állomásról aug. 25 én kelt levelét közli, melyben Peters tudatja, hogy abban a szerencsés helyzetben volt, hogy csapatának létszámát csökkenthette. Peters jól érzi magát s azt mondja, hogy az odaváló lakosság nagyon gazdag s épp oly fejlődésre képes, mint az ugandai.

Harminezöt ember halála.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Tuniszból érkező távirati jelentés szerint ott tegnap borzasztó orkán dühöngött. A vihar ledöntött egy kőfalat s az összeomló romok harminczöt embert temettek maguk alá. — Egy későbbi távirat ezeket jelenti: Egy bányában az eső által alámosott támfal bedőlt, minek következtében összeomlott két ház is, melyekben a benszülöttek éppen lakodalmat ünnepeltek. A katasztrófa harmincz emberélet esett áldozatul, eddig 19 halottat huztak ki a romok alól.

Renitens püspök.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) A francia kormány — hír szerint — közölte a pápával, hogy az aixi püspökre a legenyhébb büntetést fogják kiszabni, de az egyházi béke érdekében a kormány nyomban meg is fog kegyelmezni neki.

Muzulmánok és keresztények.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.” e. táv.) Hivatalos jelentések szerint több krétai muzulmán puskalövessel riasztott meg néhány keresztényt, kik egy török falu mellett mentek el. Egy ember meghalt kettő pedig súlyosan megsebesült.

23806/1891. sz.

730

295/1891. kg. sz.

728

Hirdetmény.

A város ujszegedi faiskolájából a f. év őszén s jövő év tavaszán nagyobb mennyiségű nemesített gyümölcsfák, bokrok és dísz-cserjék bocsájtának eladásra.

Miről a venni szándékozók azzal értesíttetnek, hogy az eladandó fák és cserjék név- és árjegyzéke a városi házi pénztárnál, úgy Mayer Miklós főkértésznel (ujszegedi faiskolában) tekinthető meg, s hogy továbbá a vételárnak előzetes lefizetése után a házi pénztártól nyerendő nyugta felmutatása mellett fognak a vásárolt csemeték Mayer Miklós főkértész által kiszolgáltatni.

Vidéki megrendelések csakis 5 frt, vagyis nagyobb összeg erejéig fogadtatnak el s a csomagolás és állomáshoz szállításért a megrendelési összeg 10%-a számítatik fel.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1891. október hó 27-én tartott tanácsi üléséből.

Pálffy F.,

polgármester.

Pályázati hirdetés.

Szeged szab. kir. város hatóságánál lemondás folytán türesedésbe jött II. oszt. irnoki állásnak választás útján leendő betöltésére nézve ezennel pályázat hirdettetik.

Fölhivatnak tehát mindazok, kik 400 frt évi fizetésen felül ötödéves fokozatos fizetésemelkedéssel és szabályszerű nyugdíjra való jogosultsággal egybekötött fönti állást elnyerni óhajtnak, miként az 1888. évi I. t. cz. által előírt képesítettséget igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket 1891. évi november hó 24-én d. u. 5 óráig a főispáni hivatalhoz (városi székhely I. em.) annyival inkább is benyújták, mivel a későbbben érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1891. évi október hó 21-én tartott rendszerinti közgyűlésében.

Pálffy F.,

polgármester.

ÁRVERÉS.

Alulírott zálogintézetében a lejárt zálogtárgyak folyó évi november hó 4-én d. u. 3 órakor vidra-utcza 8. sz. házban nyilvánosan

elárvereztetnek.

Fölhivatnak ennél fogva az érdekelt zálogjegy-tulajdonosok, hogy zálogaikat f. évi november hó 2-áig megújítsák vagy kiváltsák.

Fried. Sámuel,

zálogintézet-tulajdonos

723

Négy arany érem!

Chocolade Küfferle

olcsóbb mint minden külföldi csokoládé és finomabb minőségű. 763

Raktárak: Tóth Péter, Beregi Lajos, Schlesinger Mór, Waldmüller György, Kohn Sámuel, Lindenfel' talan, Müller János, Rieger Mihály, Gyuritza Mihály, Gruits Péter, Szenes Abris és Majszki Sándor uraknál.

712/891. vh. sz.

731

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróság 29,194/891. számú végzése által Kalledey Mór bejegyzett börtényáros javára, lak. Budapestben, végrehajtást szenvedett. Weimann Mór ellen, lakik Szegeden, 65 frt 92 kr. tőke, ennek 1890. évi október hó 23-ik napjától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 94 frt 95 kr. perköltetés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 319 frt 20 kr-ra becsült 70 pár kész férfi és női cipők, bolij felszerelések, varrógépek és különféle szobabútorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 20,307/891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szegeden Széchenyi-téri üzlethelyiségben és folytatólag báró-József-utcza 13. sz. a. alperes lakásán leendő eszközölésére 1891. évi október hó 30-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-

dékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírottánál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t. cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéseig alulírottánál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szegeden, 1891. évi október hó 13-ik napján.

Schuch Pál,
kir. bir. végrehajtó

310/1891. kg. sz.

329

Hirdetés.

Mai napon hason szám alatt hozott közgyűlési végzéssel a m. kir. államvasutak röskei állomása két végénél vezető városi dűlő utakból 93□-öl területnek a m. kir. államvasutak részére ingyen leendő átengedése oly kikötés mellett határozatott el, hogy a m. kir. államvasutak az ekként átengedett területnek közuti jellegét állandóan biztosítani és jó karban tartásáról saját költségén gondoskodni tartozik.

Ezen határozat az 1886. XXII. t. cz. 113. §-ának rendeleténél fogva oly figyelmeztetéssel hozatik köz tudomásra, miszerint az ellen jelen hirdetésnek megjelenése napjától számított 30 nap alatt a város kötelékébe tartozó bármely polgár és azok, kik a városban vagy határában ingatlan vagyonnal bírnak a törvényhatósághoz o lyamodhatnak.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1891. évi október hó 23-án folytatva tartott rendszerinti közgyűlésében.

Pálffy F.,

polgármester.

305/1891. kg. sz.

727

Hirdetés.

Mai napon hason szám alatt hozott közgyűlési végzéssel Mayer Ferdinánd és fia szegedi cég által a belvárosi temető déli részén a magyar állam és az osztrák-magyar államvasut között fekvő s a város tulajdonát képező 18700/1000 hold területnek keramit és ezzel összefüggő hason gyárak építési céljaira holdanként 400 frt, összesen 7375 frt 76 kr. vételár mellett leendő átengedése határozatott el.

Ezen határozat az 1886. évi XXII. t. cz. 113. §-ának rendeleténél fogva oly figyelmeztetéssel hozatik köz tudomásra, miszerint az ellen jelen hirdetésnek megjelenése napjától számított 30 nap alatt a város kötelékébe tartozó bármely polgár és azok, kik a városban vagy határában ingatlan vagyonnal bírnak a törvényhatósághoz fölfolyamodhatnak.

Kelt Szeged szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 1891. évi október hó 22-én folytatva tartott rendszerinti közgyűlésében.

Pálffy F.,

polgármester.

Csinos

téli kabátok.

A téli idényre

ajánljuk t. cz. vevőink b.

figyelmébe dusan felszerelt

női, férfi és gyermek

ahol mint eddig, minden igény-

a legolcsóbb szabott árak

ŐZVEGY KRÁHL

SZEGEDEN,

Műhely az üzletnél.

ruharaktárunkat,

nek megfelelő divatos ruhákat

mellett árusítunk el.

ANTALNÉ ÉS TÁRSA

Széchenyi-tér.

Gyermek
öltözetek.